

AKČNÍ PLÁN LOKÁLNÍHO PARTNERSTVÍ LITVÍNOV 2010

Agentura pro sociální začleňování
v romských lokalitách

ÚVOD

Proč jsme tady

Město Litvínov se stalo třináctou pilotní lokalitou, která využije „nástroje“ Vlády ČR pro eliminaci sociálního vyloučení a předcházení jeho vzniku – Agentury pro sociální začleňování (Agentura). Lokální partnerství jako hlavní prostředek působení Agentury v lokalitách připravilo tzv. Akční plán integračních opatření a pomůže jej v následujících dvou letech realizovat v praxi. Maximální ohled bude věnován lokálním specifikům a každé z navrhovaných opatření bude vycházet ze skutečných potřeb lidí žijících mimo a v tzv. sociálně vyloučených lokalitách. Cílem je snížení počtu lidí ohrožených sociálním vyloučením nebo již vyloučených. Na národní úrovni Agentura zajistí na základě přenosu příkladů špatných a dobrých praxí koordinaci inkluzivních politik jednotlivých resortů a podpoří přenos podnětů z lokální na národní úroveň a směrem opačným.

Zahájení spolupráce

Vedení města akceptovalo požadavek Agentury na doplnění klíčových pilířů Strategického dokumentu ke kultivaci sociálně vyloučených lokalit o oblast bydlení. Po akceptaci této podmínky a schválení Komunitního plánu Radou a zastupitelstvem města Litvínova bylo na konci roku 2009 vše připraveno k podpisu memoranda o spolupráci mezi Agenturou a městem. Faktická spolupráce se však rozeběhla již v červnu 2009 paralelně s tím, jak probíhala jednání a finální práce na zpracování dokumentu Komunitního plánu.

Východiskové materiály

Základními podklady pro práci lokálního partnerství v Litvínově na konci roku 2009 byly následující dokumenty:

- Situační analýza – Sociální past I. (Zpracována Socioklubem v lednu 2009)
- Strategický dokument ke kultivaci sociálně vyloučených romských lokalit (Akceptován Agenturou v listopadu 2009)
- Komunitní plán sociálních a souvisejících služeb (Schválen Zastupitelstvem města v prosinci 2009)
- Příručka pro sociální integraci (Agentura 2009)

Aktivity zahájené v Litvínově v roce 2009

- s podporu dotačního programu Rady vlády pro záležitosti romských komunit byl navýšen celkový počet terénních pracovníků na dvanáct
- ve spolupráci s neziskovým sektorem připraven a po schválení zahájen projekt města na podporu sociální integrace a odstraňování bariér v přístupu k zaměstnání (Budoucnost pro Janov <http://www.esfcr.cz/projekty/budoucnost-pro-janov>)
- na základě iniciativy společnosti Haines s.r.o. ve spolupráci s odborem sociálních věcí, připomínkový Agenturou a schválený Radou města Litvínov zahájen pilotní projekt systému dostupného bydlení
- realizace výkonu institutu veřejné služby; v partnerské spolupráci je nabízeno celkem 340 míst pro výkon veřejné služby pro přibližně 750 lidí
- s podporou ministerstva vnitra posílen policejní sbor o deset zaměstnanců
- zahájeno komunitní plánování ve třech pracovních skupinách (senioři a zdravotně postižení; občané ohrožení sociálním vyloučením a občané v krizi; rodiny s dětmi, děti a mládež)

V lednu 2010 bylo Radou města Litvínova schváleno sloučení Komise pro Janov a pracovní skupiny Občané ohrožení sociálním vyloučením a občané v krizi a jejich transformace do **Lokálního partnerství (LP)** pod vedením lokálního konzultanta Agentury.

POPIS LOKALITY

Město Litvínov leží v severozápadních Čechách na úpatí Krušných hor. Současná podoba města vznikla liniovým řazením a spojením města Litvínova s obcemi Chudeřín, Hamr a Janov. Na území města žije 27 118 obyvatel. Nejsilnější věkovou skupinu tvoří **lidé** ve věku 50 až 59 let a 30 až 39 let. Velmi málo početná je skupina dětí do čtyř let. V Litvínově, stejně jako v celém okrese, je nejnižší celorepublikový průměr vzdělanosti, pokud jej měříme procentuálním zastoupením lidí, kteří dosáhli vysokoškolského **vzdělání** (5,39 %). Většina ekonomických subjektů ve městě spadá do kategorie malého a středního podnikání se silnou provázaností na velké těžební a chemické podniky v regionu. **Nezaměstnanost** v Litvínově dosahuje čtrnáct procent a jde o jedno z nejvyšších čísel v rámci celé republiky. Z přibližně třech tisíc nezaměstnaných v evidenci ÚP v Litvínově je více jak třicet procent v evidenci déle než dvacet čtyři měsíců, polovina pak deset let a více. Tak vysoká míra nezaměstnanosti je důsledkem jednostranně zaměřeného průmyslu a útlumu těžby. Životní prostředí Litvínova a okolí je výrazně poznamenáno intenzivní povrchovou těžbou hnědého uhlí a patří k nejpoškozenějším v republice. Na druhou stranu má město velký potenciál cestovního ruchu v okolí Litvínova a Krušných horách. Umocněno hospodářskou krizí tak čím dál více lidí padá do **sociální pasti**. Na odboru sociálních věcí bylo k 31.12.2009 registrováno 1266 příjemců dávek, přičemž se jedná o celkový počet příjemců příspěvku na živobytí. Příjemců doplatku na bydlení bylo k 31.12.2009 691. Za celý rok 2009 bylo celkem vyřízeno 855 žádostí o mimořádnou okamžitou pomoc.

Ve městě jsou v roce 2010 celkem 3 lokality, které svým geografickým situováním, sociální segregací, (ne)dostupností služeb, charakterem svého osídlení či kombinací těchto faktorů nejbližší odpovídají charakteristice sociálního vyloučení. V první řadě jde o panelové sídliště Janov, a dále jsou to dvě městské ubytovny: v ulici U Bílého Sloupu a lokalita V Dolíku neboli ubytovna UNO.

Sídliště Janov

V souvislosti s postupem povrchové důlní těžby byla likvidována řada obcí, jejichž obyvatelé museli přesídlit do nově projektovaného sídliště v Janově. Janovská část Litvínova je nejzápadnějším okrajem města, stavebně navazuje přímo na část Hamr. Od 70. let postupovala asanace historické části Janova, kde postupně vyrostla kompletní bytová výstavba v podobě rozsáhlého panelového sídliště. Dnešní tvář jádra sídliště tvoří 27 osmipodlažních panelových domů s byty první kategorie a různým počtem vchodů. Jako součást občanské vybavenosti byly bytové domy doplněny infrastrukturou zabezpečující služby a volnočasové aktivity pro obyvatele, sestávající z budovy školy, dvou obchodních středisek (dnes převážně herny, restaurační zařízení a smíšené zboží), zdravotního střediska (dnes tři obvodní lékaři, dva pediatři, gynekologická ambulance, chybí například zubař) a dva sportovní areály (Tj Kopisty a oplocený areál školy se dvěma hřišti, jedno přístupné veřejnosti za poplatek 150Kč/h). Toto jádro je obklopeno původní zástavbou rodinných domů zejména podél jižního okraje ulice Janovské a podél ulice Křížatecké.

Bytové domy či jednotlivé byty jsou v různých formách vlastnictví či správy. Nejčastějším způsobem je vlastnictví družstevní, kde je nejsilnějším hráčem Stavební a bytové družstvo Krušnohor, vlastníci v Janově 1557 bytů a spravující 178 bytů v majetku jiného vlastníka. Další 612 bytů vlastní realitní a developerská společnost Haines, s.r.o., která podobně jako Krušnohor vlastní i množství dalších bytů v Litvínově. Většina zbývajících bytů je v majetku individuálních vlastníků, kteří v bytě sami bydlí nebo ho dále pronajímají. Město v těchto panelových domech na sídlišti Janov následkem kompletní privatizace zdejšího bytového fondu nevlastní žádné byty.

Původní příčinou postupné deprivace sídliště Janov byla privatizace zdejšího bytového fondu, resp. masivní transakce a spekulace s byty a domy na sídlišti Janov, uskutečňované

zde během posledních zhruba patnácti let. Fakt, že se do sídliště soustředili sociálně slabí, často nevzdělaní, a tedy snadno manipulovatelní (v některých případech i negramotní) obyvatelé, je pomýlené vykládat jako pochybení či záměr těchto lidí. (Geneze vzniku problému na sídlišti Janov viz. Situační analýza 2009 a AntropoWebzin 2010) Odpovědní jsou politikové a společnosti, které nebránily nebo realizovali cílené sestěhování sociálně slabých rodin z centra Litvínova a celé České republiky do Janova. V současné době žije na sídlišti zhruba 6000 obyvatel. Dávky v hmotné nouzi přijímalo v roce 2009 335 klientů (přibližně 6% obyvatel) a v evidenci nezaměstnaných je 756 lidí, což činí 30% nezaměstnaných z celého Litvínova.

Ubytovna U Bílého Sloupu

V případě ubytovny u Bílého sloupu, jde o bývalé firemní ubytovací zařízení pro zahraniční dělníky na okraji města, které vzniklo zhruba před 10 lety. Lidé z Bílého sloupu mají přístup do města několik minut pěšky. Co se týká architektury a vybavenosti, ve valné většině se na Bílém sloupu nejedná o byty v klasickém slova smyslu, ale o jednotlivé místnosti o velikosti cca 12 metrů čtverečních. Domácnosti zde mají společné sociální zařízení, společné kuchyně. Jeden ze 3 využívaných bloků ubytovny disponuje byty, vybavenými vlastní koupelnou, kuchyní a WC (jde o byty 1+1, jen několik bytů je 2+1). Zde bylo zřízeno krizové bydlení pro matky s dětmi. Aktuálně obývá ubytovnu 18 dospělých a 12 dětí.

Ubytovna UNO

Ubytovna UNO je považována za nejhorší adresu v Litvínově. Jde o exemplární příklad prostorově vyloučené lokality: nachází se zhruba 3 km od centra města a 1,5 km od jeho kraje směrem na Most. Komplex ubytovny sestává z 3 jednopodlažních bloků, z části jedno a dvou pokojových bytů se společnými toaletami, sprchami a kuchyní. Ve vícepokojových bytech je kuchyň i sociální zařízení. Jedna z místností v ubytovně slouží městské policii jako služebna, dvě místností pak jako noclehárna bezdomovce. Aktuálně obývá ubytovnu 29 dospělých a 23 dětí.

Ve městě se nacházejí další 4 komerční ubytovny s celkovou kapacitou 561 lůžek. Přičemž klienti v hmotné nouzi využívají nejvíce ubytovnu ICB ve Vodní ulici a ubytovnu Terasa v ulici Sokolské.

PARTNEŘI

Lokální partnerství vzniklo na půdorysu bývalé Komise pro Janov a pracovní skupiny Komunitního plánu Občané ohrožení sociálním vyloučením a občané v krizi. Platforma sdružuje zástupce všech organizací působících v Litvínově a okolí na poli sociálního začleňování. Zahájení činnosti pod vedením lokálního konzultanta Agentury se datuje od ledna 2010. „Akční plán“ je „jízdním řádem“ (zatím bez odjezdů a příjezdů, pouze s nástupními, přestupními a konečnými stanicemi) Lokálního partnerství a sociální integrace na Litvínovsku jako takové. Tento plán je výsledkem práce **čtrnácti partnerských organizací**, které v průběhu několika měsíců spolupracovaly na přípravě Komunitního plánu a následně na určení priorit Akčního plánu pro následující dva roky. V rámci „setkávání terénních pracovníků“ a „Lokálních partnerství“ byly identifikovány potřeby a následně určeny prioritní oblasti intervence. Pro vybrané oblasti byly následně ohodnoceny opatření navrhované v Komunitním plánu a byly vybrány ty, které byly shledány nejefektivnějšími a nejúčinnějšími pro dosažení stanovených cílů.

Diakonie ČCE Most

Diakonie ČCE jako jeden z velkých poskytovatelů sociálních služeb v kraji poskytuje v Litvínově sociálně aktivizační služby. Ve spolupráci s OSPOD jsou vytipovávány rodiny s existujícím či vznikajícím problémem. V Mostě a Litvínově působí 3 sociální pracovníci. Za rok 2009 bylo v Litvínově a jeho přilehlých obcích vykázáno na 235 návštěv sociálních pracovníků v 11 rodinách. Intervencí sociálních pracovníků ve prospěch rodin bylo daleko více.

Kontakt: www.most.diakoniecce.cz, 417 638 957, leckova.most@diakoniecce.cz

Libuše, o.s.

Občanské sdružení zastřešující skupinu dobrovolníků působících v Litvínově, Meziboří a Obrnicích od roku 1998 a zacílených na smysluplné trávení volného času dětí a mládeže jako prevenci rizikového chování. Do přípravy aktivit se sdružení snaží zapojovat samotné děti a jejich rodiče. V roce 2008 se sdružení zapojilo do realizace projektů spolufinancovaných z fondů Evropské unie.

Kontakt: os-libuse.cz.tl

Městské policie Litvínov

Od listopadu 2008 je na sídlišti Janov prováděn monitoring v rámci projektu Nulová tolerance, jehož úkolem je důsledné řešení zjištěných přestupků a problémů. V roce 2009 došlo k navýšení počtu strážníků o čtyři místa, město pořídilo mobilní služebnu a posílilo kamerový systém. Nízkoprahové centrum Jaklík je v Janově otevřeno již pátým rokem. Děti toto centrum navštěvují po vyučování v odpoledních hodinách mezi 12.00 – 17.00h a věnují se zde různým aktivitám jako je výtvarná činnost, hry a práce na PC dle programu, který pro ně každý týden plánovaně připravují asistenti ve spolupráci s preventistou. Minulý rok proběhlo pro děti 20 sportovních a kulturních akcí a výjezdů.

Kontakt: www.mplitvinov.cz

MÚ – OSPOD, OSV

Důležitým hybatelem změn na poli sociální integrace se stal odbor sociálních věcí a oddělení sociálně právní ochrany dětí. Zejména se jedná o nastavení systému „Prostupného bydlení“, setkávání NNO, úprava režimu na městských ubytovnách, minimalizace zneužívání sociálních dávek, resp. důsledné vymáhání zákona o hmotné nouzi, zavedení institutu veřejné služby s širokou nabídkou činností a přijetí 5 koordinátorů veřejné služby, komunitní plánování sociálních a souvisejících služeb, přijetí terénních pracovníků. V Janově bylo v roce 2009 335 klientů pobírajících dávky hmotné nouze. Po celý rok 2009 aktivně a úzce spolupracoval Odbor sociálních věcí s Městskou policií Litvínov. Městská policie předávala

informace týkající se hry na výherních hracích automatech dětí ale i klientů dávek pomoci v hmotné nouzi, krádežích, lustracích osobních automobilů registrovaných ve Velké Británii apod.

Na klienty VS dohlíží 5 koordinátorů. Průměrně se do výkonu veřejné služby zapojuje 160 klientů. Pro zajištění bezproblémového výkonu byla navázána spolupráce s MP, která řeší do února v celku časté „odpadkové ataky“. Průběžně probíhaly namátkové kontroly na požívání alkoholu, které do jedné dopadly negativně. Výkon VS je hodnocen jako dobrý a pro čistotu veřejných prostranství užitečný. Jistou třeshinkou na pověstném dortu je následné zaměstnání čtyř klientů, kteří se při výkonu VS osvědčili.

Kontakt: Ing. Petra Lafková, vedoucí odboru sociálních věcí, lafkova@mulitvinov.cz, 476 767 960.

Most k naději

V roce 2009 realizuje občanské sdružení na sídlišti Janov, ale i v ostatních částech města Litvínova (zabezpečováním sociálních potřeb klientů pracovníky ATK) především formou sekundární prevence, tzv. Harm Reduction, tedy snižování rizik spojených s užíváním drog – zdravotních, sociálních. Pro tyto služby jsou vyčleněni tři pracovníci každý na půl úvazku. Ve dvou dnech v týdnu působení v Litvínově pracují dlouhodobě s cca 90 klienty s kterými bylo v tomto roce uskutečněno 879 kontaktů (vymění cca 14872 injekčních setů). V roce 2010 jsou pro tuto službu vyčleněni dva pracovníci každý na celý úvazek kteří působí ve městě čtyři dny v týdnu pracují v průměru se sedmi klienty denně a vymění cca 250 injekčních setů týdně.

Kontakt: Martin Motl, vedouci.atk2@mostknadeji.cz, 722 184 445, www.mostknadeji.cz

Oblastní charita Most

Oblastní Charita Most poskytuje v Litvínově čtyři sociální služby – terénní sociální programy, aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociální odborné poradenství má dvě místa poskytování a to Litvínov - ul. Mostecká 2050, Litvínov – Janov – ul. Hamerská 258, nízkoprahové centrum pro děti a mládež (15+. Ve středisku pracuje 17 zaměstnanců. Většina služeb je situované přímo na sídlišti Janov, výjimku tvoří „buňka“ na ubytovnách UNO a Bílý Sloup. Pracovníci charity zde zajišťují volnočasové aktivity pro děti, terénní programy a aktivizační služby pro rodiny s dětmi. V rámci poradenství jsou nejčastějšími oblastmi dotazů – bydlení, finance a dluhy, zaměstnávání. Na území Litvínova realizuje část projektu AMARE KHER zaměřený na sociální integraci Romů.

Kontakt: Kristián Drapak, drapak@charitamost.cz, 603148127

Společný život

Menší nezisková organizace se dvěma zaměstnanci působící na Litvínovsku od roku 2003 řešící příčiny a důsledky nepříznivé situace klientů formou terénní sociální práce. Účinnou právní pomoc, poradenství v oblastech bydlení, zaměstnávání a dalších poskytuje nejen v Janově, ale také v Litvínově a v Lomu u Mostu ohroženým domácnostem.

Kontakt: spolecnyzivot.org

Technické služby Litvínov

V roce 2010 nabízí město v rámci Technických služeb 80 míst pro výkon veřejné služby.

Kontakt: www.tslitvinov.cz

Úřad práce v Mostě – pobočka v Litvínově

V současné době realizuje ÚP Most šest vlastních projektů pokrývajících všechny cílové skupiny a čtyři projekty partnerské. Výstupem projektů jsou podpory stovky pracovních míst a rekvalifikací. Na pobočce ÚP v Litvínově je evidováno více jak 3000 osob, 30% nezaměstnaných s délkou evidence nad 24 měsíce (polovina z nich 10 a více let). Měsíčně je doručováno v průměru 600 dotazů ve vazbě na exekuční příkazy, dluhy jsou od několika

tisíce až po desítky tisíc korun. V samotném Janově bylo v roce 2009 756 osob v evidenci uchazečů o zaměstnání.

Kontakt: Blažková Hana, hana.blazkova@mo.mpsv.cz, 950 137 200

Základní škola a Mateřská škola Litvínov – Janov

Přímo na sídlišti Janov se nachází škola, která otevřela v roce 2009 dvě přípravné třídy (35 žáků), patnáct tříd na prvním stupni (267 žáků), deset ve druhém (159 žáků). Škola vzdělává i žáky s lehkým mentálním postižením v základní škole praktické (bývalé zvláštní školy). Dále pak čtyři třídy (25 žáků), ve kterých se vyučuje podle vzdělávacího programu základní školy speciální (bývalé pomocné školy). Celkem se na škole vzdělává ve všech programech 489 žáků. Škola má KÚ Ústeckého kraje schváleny 3 asistenty pedagoga pro děti a žáky se sociálním znevýhodněním a 3 asistenty pedagoga pro děti a žáky se zdravotním postižením. Součástí školy jsou dvě mateřské školy – Paraplíčko (Gluckova 136) a Sluníčko (Školská 104) navštěvuje v současné době 189 dětí. V každé mateřské škole je jedna třída s upraveným vzdělávacím programem - pro děti se zdravotním postižením v MŠ Paraplíčko a pro děti s vadami řeči v MŠ Sluníčko. Dalšími součástmi školy jsou zájmová vzdělávání ve školní družině, školních klubech, široká nabídka zájmových útvarů - kroužků. Každoročně jsou pro děti a žáky připravovány celoroční projekty, různé akce, projektové dny, soutěže, víkendové akce zaměřené na prevenci rizikového chování dětí a žáků, prázdninové a ozdravné pobyty. Při škole pracují dva pěvecké sbory: pro mladší děti „Janováček“, pro starší „Strunky“, které mají více jak 25letou tradici. Škola v minulých letech realizovala celou řadu projektů: 6 pilotních projektů Státní informační politiky ve vzdělávání, Rozvojový projekt informačního centra jako centra excelence a další.

Kontakt: www.zsjanov.cz

Policie ČR

S podporou ministerstva vnitra došlo k navýšení počtu policistů na obvodním oddělení Hamr o deset zaměstnanců. Policie ČR intenzivně spolupracuje s MP mimo jiné na projektu Nulová tolerance. Realizuje preventivní přednášky na školách a učilištích.

Kontakt:

Setkání terénních sociálních pracovníků

Vedle Lokálního partnerství probíhá setkávání všech terénních pracovníků působících na Litvínovsku. Tato setkání mají za úkol kromě koordinace práce jednotlivých poskytovatelů, zprůchodnit přenos informací. Cílem je dobrá informovanost o relativně pestré škále nabízených služeb jak u osob ohrožených jakoukoli formou sociálního vyloučení, tak i u těch, kteří jsou v bezprostředním kontaktu s klienty, jsou znalí prostředí a mají důvěru tamních lidí.

První takové setkání proběhlo 2. prosince 2009 na Základní a mateřské škole Litvínov – Janov s podtitulem „lidé, jejich potřeby, priority, příležitosti, překážky“. Pracovního setkání se zúčastnilo dvacet tři lidí z pěti organizací – MÚ Litvínov, Diakonie ČCE, Oblastní charita Most, Společný život o.s. a Agentura pro sociální začleňování. Výstupem byly podrobně nadefinované cílové skupiny a jejich potřeby. Dále pak celá řada připomínek a návrhů pro další spolupráci.

Druhé setkání terénních pracovníků se uskutečnilo 8. dubna 2010 a na základě připomínek bylo věnováno především oblastem zaměstnávání a bydlení. Výstupem pak byl obsáhlý text přinášející podrobné informace o probíhajících projektech, leták k problematice zdravotních pojišťoven, nebo kritéria výběru klientů pro jednotlivé stupně prostupného bydlení.

POPIS SWOT, VIZE, TÉMATICKÝCH OBLASTÍ A PRIORIT

Popis silných, slabých stránek a příležitostí, resp. rizik pro sociální integraci v Litvínově (SWOT analýza) byl připraven v rámci komunitního plánování odborníky z pracovní skupiny Občané ohrožení sociálním vyloučením a občané v krizi a aktualizován lokálním partnerstvím.

Ve SWOT analýze jsou identifikovány za nejvýznamnější **silné stránky** existence lidského potenciálu, dostupné vzdělávání, zkušenosti poskytovatelů a finance na investiční projekty v rámci IPRM města Litvínova a IOP 3.1b. Dalšími významnými silnými stránkami jsou zájem politiků města situace řešit a dobrá spolupráce úřadů. **Slabé stránky** v oblasti lze rozdělit do dvou částí, první z pohledu nedostatečné sítě služeb s návazností na nedostatek vhodných prostor a problematiku financování „měkkých“ projektů a druhý pohled, špatné soužití s některými občany, problematické sociální návyky.

Za nejvýznamnější **příležitost** je považován rozvoj terénní práce a multikulturní výchovy společně s rozšířením nabídky volného času. Tyto příležitosti byly pracovní skupinou profesionálně definovány a jejich vzájemné propojení nabízí možnosti k řešení stávající situace. V této oblasti je nezbytný rozvoj vzájemné spolupráce a zajištění informovanosti, zde se bude nutné zaměřit na vlastní prezentaci subjektů, informace vůči klientům a veřejnosti, na propagaci poskytovaných služeb apod.

V oblasti **hrozeb** panuje obava z neochoty cílových skupin přistoupit na změny, čemuž by se s využitím definovaných příležitostí dalo předejít, změna přístupu k řešení sociálního vyloučení ze strany vedení města před i po volbách.

SILNÉ STRÁNKY	PŘÍLEŽITOSTI
1. lidský potenciál 2. kvalitní nabídka a dostupnost vzdělávání 3. zkušenosti poskytovatelů – NNO 4. dostatek financí na investiční projekty (IPRM)+ IOP, IPO, OPVK ☐ posílená terénní práce ☐ zájem politiků něco řešit ☐ spolupráce úřadů ☐ občanská snaha o řešení problémů ☐ dobrá nabídka volnočasových aktivit formální instituce ☐ spolupráce města s neziskovými i příspěvkovými organizacemi ☐ rozvoj veřejné služby	1. rozšíření nabídky volného času (neorganizovaná mládež) 2. rozvoj multikulturní výchovy 3. přispět ke změně špatných sociálních návyků 4. zvýšení kapacity příjemců financí ze SF EU ☐ rozvoj spolupráce v regionu ☐ rozvoj partnerství, partnerů na řešení situace ☐ měnit mediální obraz života ve městě ☐ zaměřit se více na boj s dluhy ☐ vzdělávání sociálních pracovníků ☐ změna ve vnímání zaměstnavatelů vůči sociálně vyloučeným ☐ propagace podpůrných a preventivních aktivit
SLABÉ STRÁNKY	RIZIKA
1. nízké sociální návyky a neochota změny (sociálně vyloučení) 2. nedostatečná síť služeb a prostor – kino, opravny, obchody 3. špatná bezpečnostní situace v letních obdobích 4. nedostatek kvalitních soc. pracovníků 5. problémy s financováním měkkých projektů ☐ špatné soužití sociálně vyloučených s ostatními ☐ vztah sociálně vyloučených vůči státu ☐ vysoká nezaměstnanost, vysoké % nezaměstnatelných ☐ nedůvěra majority ve změny ☐ nízký stupeň vzdělanosti ve městě ☐ negativní image města, vzhledem k vývoji posledních 1,5 roku ☐ herny v blízkosti školy a dětského klubu	1. změna politiky města, čas před a po volbách 2. růst nacionalismu 3. zvyšování skepse občanů k řešením 4. neochota cílových skupin ke změnám 5. nedostatek finančních prostředků na služby – peníze jsou ☐ nedokonalost sociálního systému ☐ prohlubování krize

V době zpracovávání Akčního plánu sociální integrace se objevují nové hrozby, což je například růst nacionalismu, s blížícími se volbami pak zvýšené riziko změny politiky vedení města. Do silných stránek se z příležitostí přesunula posílená terénní práce a rozvoj veřejné služby, zůstává však stále nabídka volnočasových aktivit pro neorganizovanou mládež. Do příležitostí přibýlo vzdělávání sociálních pracovníků a větší propagace výsledků podpůrných

a preventivních aktivit jako reakci na nedůvěru majority ve změny. Ve slabých stránkách ponechalo lokální partnerství bezpečnost, byť konstatovalo, že došlo k rapidnímu zlepšení. V této souvislosti přibily do této kategorie herny v blízkosti školy a dětského klubu. Zcela vypadlo ze slabých stránek zpoždění s KP, neřešení situace, neinformovanost, a také nejednotné postupy.

Při výběru **cílových skupin** bylo popsáno čtrnáct sub-kategorií osob ohrožených sociálním vyloučením nebo již vyloučených (dlouhodobě nezaměstnaní, bezdomovci, podléhající závislostem, atd.) Následně byly definovány **potřeby** cílových skupin, pro jejichž uspokojení byly následně v rámci lokálního partnerství vybrány oblasti a konkrétní opatření. Funkční rodina, oddlužení, odpovídající bydlení, zaměstnání, prevence závislostí a rizikového chování mají být řešeny díky synergii vybraných sociálních služeb a fakultativních činností.

VIZE LP

Město Litvínov je městem bez „špatných“ adres, které nabízí dostatečné příležitosti k rozvoji komunity a smysluplného trávení volného času a to pro všechny občany města. Janov je běžnou městskou čtvrtí bez prázdných bytů i nadále chráněnou limity těžby vymykající se snad jen příjemným okolním prostředím a množstvím upravených veřejných prostor. Nikdo není ohrožen jakoukoli formou sociálního vyloučení, lidé nemají předsudky, nejsou předlužení, drogy a hazard jsou nedostatkovým zbožím. Jsou zajištěny rovné podmínky, které motivují každého se vzdělávat, pracovat a bydlet „doma“. Služby jsou provázány, dobře koordinovány, partneři jsou informovaní a poskytovatelé služeb pokrývají potřeby obyvatel. Je zajištěna včasná pomoc těm, kteří to v dané chvíli potřebují a to nejen v zájmu ohrožených, ale společnosti jako celku.

PERSPEKTIVNÍ TÉMATA PARTNERSTVÍ

Lokálního partnerství navrhlo perspektivní témata partnerství jako **prioritní oblasti intervence**, na které by se měly zaměřit subjekty působící na poli sociální integrace a do kterých by měla primárně směřovat finanční a další podpora. Tyto byly definovány s ohledem na již běžící projekty v oblasti zaměstnatelnosti a bezpečnosti obyvatel SVL.

Bydlení – Pozornost v této oblasti je zvláště soustředěna na sídliště Janov. Byty na tomto sídlišti jsou z větší míry ve vlastnictví nebo spravovány dvěma společnostmi – Krušnohor a Haines. Zbytek je pak vlastněn několika realitními subjekty. Po několik let je Janov „zapojen“ do procesu tzv.gentrifikace, přeměny některých městských čtvrtí a výměně jejich obyvatel mezi různými lokalitami v České republice. Tento proces se na litvínovském sídlišti projevuje odlivem sociálně a ekonomicky lépe situovaných obyvatel a migrací hůře situovaných. Důsledkem je pak kumulace sociálně a ekonomicky znevýhodněných občanů v prostředí charakteristickém již tak nedostatkem pracovních příležitostí. Město Litvínov samo nevlastní v lokalitě žádné byty, ale organizuje ve spolupráci s Haines s.r.o. třístupňový systém prostupného bydlení. První dva stupně jsou tvořeny noclehárnou a městskými ubytovnami. Třetí stupeň pak byty na sídlišti Janov vlastněné společností Haines.

*Město Litvínov ve spolupráci se společností Haines s.r.o. vytvořilo třístupňový systém prostupného bydlení. Samotná implementace tohoto systému byla spuštěna od **01.10.2009**.*

Jedná se o motivující systém nabídky prostupného bydlení pro nízkopříjmové skupiny lidí a lidí ohrožených sociálním vyloučením. Systém je vertikálně rozdělen do tří stupňů:

- 1. První stupeň prostupného bydlení – představuje azylové bydlení na ubytovně UNO. V azylové místnosti mají klienti možnost za minimální poplatek přenocovat a zajistit si osobní hygienu.*
- 2. Druhý stupeň prostupného bydlení – zajišťují ubytovny města : ubytovna Uno a ubytovna U Bílého sloupu 930, Litvínov. Cílem je poskytnout sociální bydlení osobám a rodinám s nízkým příjmem bez možnosti jiného ubytování. Předchází se tak dalším nežádoucím sociálně patologickým jevům. Jedná se však pouze o*

přechodné bydlení a proto bude důraz kladen na pomoc klientům při přechodu k třetímu stupni prostupného bydlení, tzn. k nájemnímu bydlení standardního typu.

3. *Třetí stupeň prostupného bydlení je klasické veřejné bydlení v nájemních bytech běžného standardu. Pro implementaci tohoto projektu je k dispozici přes 140 nájemním bytů, které vlastní společnost Haines, s.r.o. Tento nejvyšší typ prostupného bydlení má cílovým skupinám umožnit vrátit se do nájemním bytů a snížit tak riziko sociálního vyloučení. (zdroj: Zpráva o výplatě DHN 2009)*

POTENCIÁL 1 V OBLASTI BYDLENÍ: Domovnictví. Zavést ve většině vchodů sídliště Janov funkci domovníka například formou veřejně prospěšných prací Tato osoba by měla přispět k zajištění úklidu, svépomocné rekonstrukce veřejných prostor, ochraně investic a odstranění neplacení nebo zpoždování plateb za nájemné a s tím spojených služeb. Cílem je tedy eliminace dluhů, předcházení úřednímu vystěhování, a problémů v sousedském soužití. Iniciativy se částečně chopila společnost Haines, ve spolupráci s Úřadem práce v Litvínově. Jistá forma správcovství je využívána v domech vlastněných společnostmi Krušnohor.

POTENCIÁL 2 V OBLASTI BYDLENÍ: Druhá šance. Cílem projektu je prevence ztráty bydlení jako nežádoucího jevu s celospolečenskými důsledky. Předběžně je spolupráce na projektu dohodnuta se společností Haines. Podstatou je přiložení kontaktní informace k výzvě či upomínce o nezaplacení nájmu nebo souvisejících služeb. Informace byla měla obsahovat doporučení ke kontaktu terénního sociálního pracovníka (NNO, město) a nabídku spolupráce při řešení nastalé situace, zvláště pak v oblasti komunikace s vlastníkem bytu, případně odborem sociálních věcí, či věřiteli. Při uskutečnění kontaktu by pak byl s terénním pracovníkem stanoven individuální plán vycházející z finanční situace domácnosti s návrhem výše splátek, a následný monitoring jeho plnění, v krajním případě návrh k využití institutu zvláštního příjemce v případě osob pobírající dávky v hmotné nouzi.

Zaměstnávání – K dubnu 2010 dosáhla v okrese Most míra nezaměstnanosti 16,11%. Na úřadech práce se zvyšuje podíl osob pouze se základním vzděláním. Osoby s nízkou úrovní vzdělání přicházejí o práci jako první a obtížněji hledají novou. Počet dlouhodobě nezaměstnaný klesá v Janově pomaleji než v ostatních částech okresu. Z toho důvodu je z kapacity všech projektů Úřadu práce v Mostě jedna třetina vyčleněna pro oblast Litvínova. Výjimku tvoří projekt Budoucnost pro Janov, který je celý zacílen na obyvatele Janova. Ostatní projekty ÚP pokrývají především osoby se základním vzděláním nebo nevhodnou kvalifikací, osoby pečující o děti a seniory, osoby zdravotně znevýhodněné, propuštěné z insolventních firem a obyvatelé sociálně vyloučených lokalit. Celkem se jedná o potenciál stovek podpořených pracovních míst a rekvalifikací. V současné době je realizováno pět projektů pro vybrané cílové skupiny z Litvínova, projekt Budoucnost pro Janov je pak zaměřen výhradně na obyvatele Janova.

POTENCIÁL 1 V OBLASTI ZAMĚSTNÁVÁNÍ: VS – Dále rozšiřovat nabídku míst pro výkon veřejné služby jako účinného nástroje pro zachování pracovních návyků a prostředku k vymanění se z nepříznivé sociální situace. V ideálním případě pak nalezení trvalého zaměstnání díky praxi ve veřejné službě. Jde tak o pokračování dobré praxe odboru sociálních věcí a případné rozšíření nabídky o místa například v neziskových organizacích.

Volný čas – Celá řada volnočasových aktivit probíhá na základní škole v Janově – kroužky, sbory, turnaje, výlety. Nedaří se však zasáhnout velkou skupinu neorganizovaných dětí a mládeže, která se vyhýbá stávajícím institucím a jimi nabízených aktivitám. Právě tato skupina je však nejvíce ohrožena rizikovým chováním. Cílem v rámci této oblasti je podpora

probíhajících a zahájení nových činností zvláště v návaznosti na nízkoprahové kluby, a provázanost jejich aktivit.

POTENCIÁL 1 V OBLASTI VOLNÉHO ČASU: Fotbal pro Janov. Projekt amatérské pouliční ligy by měl být součástí širšího systému sportovních, kulturních a osvětových aktivit. Činnosti by byly založeny na kontaktování dětí a mládeže přímo „na ulici“ a zajišťovány z větší míry dobrovolníky z dané lokality. Cílem je motivace ke kladným životním hodnotám, zodpovědnosti, týmové práci, dlouhodobějšího plánování, podpora místních talentů a propagace pozitivních vzorů, sekundárním pak sdílení nálad a vytváření pozitivních vazeb ve společnosti. Princip hodnocení úspěchu týmu by byl doplněn o možnost získávat další body do „tabulky“ díky participaci na doprovodných akcích (např. hudební festival, taneční soutěž, beat-boxový workshopu, cyklojízda, kampaň Uklidme svět, návštěva musea, kina, apod.) Otázkou zatím zůstává kdo bude realizátorem projektu. V úvahu připadá nejvíce občanské sdružení Libuše případně ve spolupráci s TJ Baník Kopisty.

POTENCIÁL 2 V OBLASTI VOLNÉHO ČASU: Go-campy. Celodenní street akce připravované zvláště v letním období pro děti a mládež z janovského sídliště a ubytoven. Motivační hodnotou budou v tomto případě hudba, tanec, kreativita soutěživost. Při těchto akcích bude vedlejším efektem navázání kontaktů a motivace k zapojení do dalších zájmových činností v lokalitě. Realizátorem by mohla být neformální skupina místních lidí, podpořená občanskými sdruženími Libuše nebo Prevence.

POTENCIÁL 3 V OBLASTI VOLNÉHO ČASU : Víkendové pobyty organizované oddělením SPOD odboru sociálních věcí, případně dalšími organizacemi s cílovou skupinou dětí od 6 – 15 let. Převážně se jedná o děti z rodin sociálně slabých, neúplných, s větším počtem dětí nebo o děti z rodin ohrožených sociálním vyloučením, zejména vzhledem k chudobě a nedostatečnému přístupu k příležitostem a institucím. Víkendové pobyty se konají minimálně dvakrát do roka a jejím cílem je předcházet nežádoucímu chování dětí a minimalizovat sociálně nežádoucí jevy.

Vzdělávání – Co se týče institucionálního zajištění vzdělávacích potřeb přímo v Janově, v lokalitě sídliště se nachází Základní škola a mateřská škola v ulici Přátelství. Na škole jsou zřízeny dvě přípravné třídy, kde fungují 3 asistenti pedagoga, dohromady škola zaměstnává 3 asistenty pro žáky se zdravotním postižením a 3 pro žáky se sociálním znevýhodněním. Působí zde také školní psycholog, 2 výchovné poradkyně a 2 metodičky prevence sociálně-patologických jevů. Velká část dětí z janovského sídliště však dojíždí do škol mimo sídliště Janov. Do základních škol mimo Janov dojíždějí dle našich zjištění především děti ze sociálně stabilizovanějších rodin, zatímco na janovské škole se soustřeďují děti ze sociálně slabších rodin. V očích veřejnosti pak tento trend negativně ovlivňuje reputaci školy coby školy v podstatě vyhrazené pro určitý specifický typ dětí. Dále se v Hamru nachází Střední odborná škola a Střední odborná škola Euroškola,s.r.o. V Litvínově se dále pak nachází jesle, mateřské školy, základní školy včetně speciální školy, střední školy (Gymnázium T.G.M, Schola Humanitas) a pobočka vysoké školy (Univerzita J.E.Purkyně).

V současné době neprobíhá žádné vzdělávání poskytovatelů sociálních a navazujících služeb, ačkoli toto je často uváděno jako klíčové pro využití potenciálu relativního množství zaměstnanců v sociálních službách působících v Litvínově.

POTENCIÁL 1 V OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ: Semináře pro zaměstnance městského úřadu. Návrh Diakonie na kasuistický seminář pro zaměstnance úřadu (září na OSPOD pro nové zaměstnance). A navazující série specializovaných seminářů (dluhy, bydlení, zaměstnávání, sociální exkluze, apod.) otevřená pro poskytovatele soc.služeb a příslušné zaměstnance úřadu.

POTENCIÁL 2 V OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ: Doučování v rodinách. Cílem je zlepšení studijních výsledků a zlepšení startovacích podmínek žáků z jiného sociokulturního prostředí, snížení sociální izolace a reintegrace znevýhodněných jedinců do třídního kolektivu, vedoucí později k snazšímu uplatnění na trhu práce. Zvyšování prestiže vzdělávání a dosažení lepších výsledků díky součinnosti rodičů a jejich dětí. Předpokladem je ustavení „dobrovolnického centra“ zaštitěného buď školou, nestátní organizací nebo městským úřadem.

Prevence rizikového chování – V této oblasti je nejviditelnějším počinem vedení města projekt Nulové tolerance potírající některé projevy a důsledky sociálního vyloučení. Na projektu spolupracuje Městská policie s Policií ČR, odborem sociálních věcí, majiteli bytů a hasiči. V rámci monitoringu oblasti bylo od listopadu 2008 zkontrolováno přibližně 5500 lidí ve více jak dva tisíce bytech s cílem důsledného řešení zjištěných přestupků a problémů (narušování občanského soužití, nezákonné odběry, toxikomanie v prázdných bytech). Probíhaly desítky kontrol heren, bylo zjištěno ve třiceti šesti případech záškoláctví, stovky případů černého pasažérství, bylo zadrženo třicet osob v celostátním pátrání. Sociální práce se následně zaměřila na dvacet šest vytipovaných tzv. problémových rodin. Celkově se jedná o soubor opatření směřujících k disciplinaci jednání ve veřejném prostoru. Snaha řešit příčiny „rizikového chování“ se odráží částečně v potenciálech oblastí vzdělávání a volného času a částečně v následujících potenciálních aktivitách.

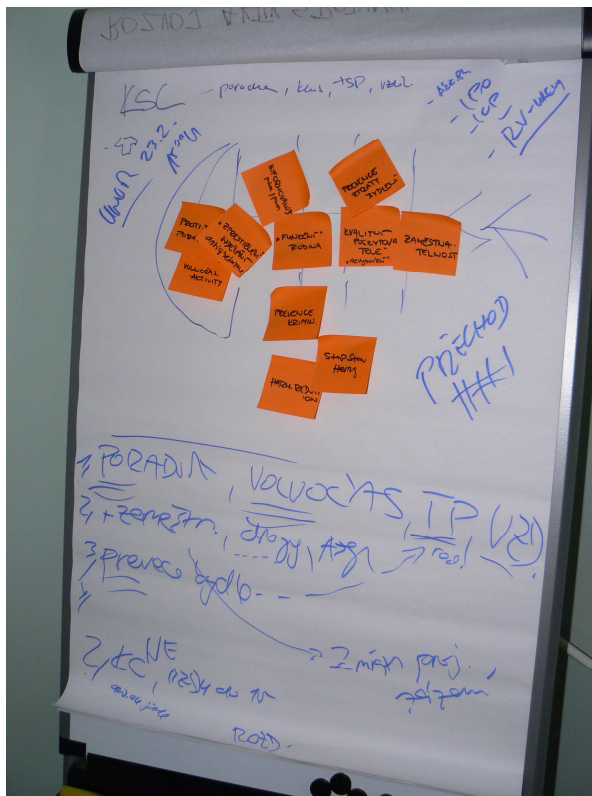
POTENCIÁL 1 V OBLASTI PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ: STOP stav hernám. Město se snaží omezit vyhláškou počet heren na svém území. Po té, co ministerstvo financí povolilo i přes příslib respektování vyhlášky města další videoloterijní terminály v bezprostřední blízkosti mateřské a střední školy deklaruje vedení města záměr soudit se s ministerstvem, pokud nezruší vydaná povolení. V této aktivitě má plnou podporu lokálního partnerství neb koncentrace heren a zastaváren, zvláště pak v blízkém okolí škol a dalších zařízeních pro děti a mládež je alarmující. Dochází zde k tomu, že mladí tato zařízení navštěvují o přestávkách a po škole a vnímají hru na automatech jako běžnou součást života. Lokální partnerství doporučuje soustředit se nejen na klientelu, ale především na provozovatele a majitele těchto zařízení a explicitně upravit nejen čas, ale také místa, na kterých je zakázán, resp. povolen provoz heren.

POTENCIÁL 2 V OBLASTI PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ: Dluhové poradenství. Cílem je provoz ambulantního poradenství v oblasti dluhů samostatně nebo jako součást občanské poradny se specializací na dluhy a exekuce. Sanace dluhů dává klientů šanci na nový start, motivuje k hledání a udržení si zaměstnání a minimalizuje jejich znovu zadlužování. Předpokládanými realizátory jsou Charita Most a Diakonie, případně dobrovolníci z komerční sféry.

POTENCIÁL 3 V OBLASTI PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ: Primární, sekundární prevence. Komplexní služby pro osoby ohrožené drogami, snižování rizik spojených s užíváním drog, tzv. harm-reduction. Nejpravděpodobnějším realizátorem je občanské sdružení Most k Naději, které již předložilo projektový záměr a jedná o možnostech financování.

PRIORITY – aktivity a opatření

Při výběru nejdůležitějších aktivit a opatření vycházelo lokálního partnerství z Komunitního plánu sociálních a souvisejících služeb. U běžících projektů například v oblasti zaměstnanosti – Budoucnost pro Janov, volného času – NZDM Jaklák, veřejné služby, nebo systému prostupného bydlení se předpokládá jejich trvání i v následujících letech. Viz příloha průběžný stav KP).

V návaznosti na perspektivní témata lokálního partnerství byly jako nejdůležitější vybrány z komunitního plánu následující aktivity:

a/ **poradenství** (zajištění kvalitního a dostupného poradenství v oblastech dluhů, bydlení, domácího násilí v lokalitách Janov, Bílý Sloup a UNO + migrace, domácí násilí, trestná činnost)

- Zajistit odborné poradenství v oblasti dluhů a další rozvoj služeb občanské poradny v Litvínově s dostupností občanům Janova

b/ **volnočasové aktivity** (rozšířit stávající nabídku volnočasových aktivit pro osoby ohrožené sociálním vyloučením či vyloučené)

- Rozvoj terénní práce na ulici street volný čas
- Rozvoj v oblasti malé kultury, umění, sportu a osvětových aktivit pro mládež a „mladé“ dospělé (16 – 26 let)

c/ **terénní práce** (udržení a kontinuita terénní sociální práce ve vyloučených lokalitách, vzdělávání pracovníků, důraz na oblast dluhů, bydlení, zaměstnanosti, správního řízení)

- Zajištění terénních programů zaměřených na domácnosti (rodiny) včetně zdravotních programů
- Rozvoj sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi ve spolupráci s OSPOD
- Zajistit preventivní aktivity v oblasti prevence ztráty bydlení včetně udržení stávajícího bydlení

d/ **vzdělávání** (semináře pro poskytovatele, posílení oblasti vzdělávání osob ze SVL, doučování v rodinách, apod.)

- Doplnění vzdělání mladistvých a dospělých (asistenti pedagoga, předprofesní příprava žáků vycházejících ze ZŠ)
- Doučování v rodinách
- Vzdělávání poskytovatelů soc. služeb, společné pro NNO a zaměstnance úřadů

e/ **zaměstnávání** (sociální rehabilitace, dílny, soc.pod.)

ZÁVĚR

Město Litvínov považuje za důležité připojit k řadě již probíhajících opatření další skupinu služeb a činností, které podpoří současné snahy o řešení sociální exkluze na území Litvínova. Všichni partneři na poli sociální integrace si jsou dobře vědomi toho, že se jedná o komplexní problém, který není možné řešit na jednotlivých „hromádkách písku“, ale je nezbytně nutné spolupracovat, koordinovat a provázovat jednotlivá opatření tak, abychom dosáhli kýženého výsledku a přiblížili se vizi lokálního partnerství.

Vedení města deklarovalo zájem připravit do poloviny roku 2010 Individuální projekt obce, jež by zahrnul lokálním partnerstvím vybraná opatření. Tento projekt by přímo navazoval na připravovanou investici do rekonstrukce objektu staré školy na sídlišti Janov, který by mohl poskytnout potřebné zázemí vybraným sociálním službám (NZDM, SAS, TSP, KC) a navazujícím aktivitám (dílny, učebny, tělocvična, zkušebna, posilovna, box, sklad outdoor). Město Litvínov bude žádat finanční podporu v rámci Integrovaného operačního programu v nejbližší možné době. Pokud se nepodaří dosáhnout na tento zdroj financování, budou podporováni jednotliví žadatelé při přípravě žádostí a ve spolupráci s Agenturou se pokusíme zajistit finanční a další podporu z jiných zdrojů.

PRŮBĚŽNÝ STAV KP

ROZJEZD
"VOLNOBĚH"
ZAPARKOVÁNO

CÍL	OPATŘENÍ	kdo
2.1 Rozvoj terénní práce na území města Litvínova	2.1.1 Zajištění terénních programů zaměřených na domácnosti (rodiny) včetně zdravotních programů	MÚ, Char., Diak. Spol.živ.
	2.1.2 Rozvoj terénní práce na ulici a v bytech, v oblasti drog	
	2.1.3 Rozvoj sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi ve spolupráci s OSPOD	
	2.1.4 Rozvoj funkce strážník MP – preventista	MP
	2.1.5 Rozvoj terénní práce na ulici (street- volný čas)	
2.2 Rozvoj poradenství na území města Litvínova	2.2.1 Zajistit odborné poradenství v oblasti dluhů	
	2.2.2 Rozvoj služeb občanské poradny v Litvínově s dostupností občanům Janova	
	2.2.3 Zajistit služby specializované poradny v Oblasti domácího násilí a obětí trestných činů	-
	2.2.4 Rozvoj poradenství v oblasti migrace občanů a cizinců	-
2.3 Zvyšování zaměstnatelnosti a podpora zaměstnanosti	2.3.1 Rozvoj nástrojů motivace nezaměstnaných a zaměstnavatelů	ÚP
	2.3.2 Rozvoj nástrojů motivace nezaměstnaných a zaměstnavatelů z pozice Úřadu práce v Mostě	ÚP
	2.3.3 Využívat pracovní asistenty, podporované zaměstnávání (dotovaná místa) a pracovní poradenství	ÚP
	2.3.4 Omezování práce v „šedé ekonomice“	ÚP
	2.3.5 Omezování diskriminace při hledání zaměstnání	ÚP
	2.3.6 Integrace sociálně vyloučených skupin na trh práce	ÚP
	2.3.7 Maximálně využít veřejnou službu	MÚ
	2.3.8 Rozvoj sociálních firem a podpora (dotace) specifických pracovních míst	-
	2.3.9 Vznik sociální firmy	-
2.4 Podpora růstu vzdělanostní úrovně občanů ohrožených SV	2.4.1 Podpora při vzdělávání v rodinách, doučování v rodinách	
	2.4.2 Doplnění vzdělání mladistvých a dospělých	
2.5 Rozvoj služeb v oblasti bydlení	2.5.1 Zajištění nové služby -Azylový dům pro matky s dětmi s řešením následného bydlení	Bílý Sloup
	2.5.2 Zajištění systému v oblasti „prostupného bydlení“	MÚ
	2.5.3 Zajistit preventivní aktivity v oblasti prevence ztráty bydlení včetně udržení stávajícího bydlení	
2.6 Vznik svépomocných skupin	2.6.1 Založení a zajištění činnosti svépomocné skupiny rodičů, jejich děti mají problémy s drogou	-
2.7 Rozvoj aktivit v oblasti volného času	2.7.1 Zajištění motivačních pobytů pro děti	
	2.7.2 Rozvoj nízkoprahového klubu pro děti a mládež (15-26) a dětského klubu Jaklík	Charita, MP
	2.7.3 Rozvoj v oblasti malé kultury, umění, sportu a osvětových aktivit pro mládež a „mladé“ dospělé (16 – 26 let)	

